

довжується реформування системи прокуратури, звертається увага на визначені недоліки у роботі правоохоронних органів, ефективно виконується рішення Європейського Суду з прав людини. Держава на своєму шляху забезпечує ефективну протидію корупції, розвиток громадянського суспільства, повагу до прав людини та основоположних свобод у відповідності до міжнародних та європейських стандартів, повагу до свободи засобів масової інформації та свободи висловлювань. Приймаються міри щодо запобігання ненадлежащому поводженню з людьми та застосуванню тортур. Держава продовжує докладати зусилля для забезпечення рівності чоловіків і жінок у суспільному та економічному житті. Ставить пріоритет щодо забезпечення поваги до прав дитини. Посилює співробітництво з метою сприяння міжнародному правосуддю та запобігання уникненню відповідальності, у тому числі через подальшу підтримку Міжнародного кримінального суду.[3]

Виконання політичних критеріїв для України є однією із умов вступу до Європейського співтовариства. Повноцінна участь в міжнародних організаціях сприяє розв'язанню проблем внутрішнього розвитку. Це розширює та поглиблює міждержавне спілкування, допомагає просуванню національних інтересів в інших країнах і водночас досягненню цілей міжнародної спільноти.

1. [http://www.city-adm.rv.ua/RivnePortal/ukr/Europe Day What is the EU.aspx](http://www.city-adm.rv.ua/RivnePortal/ukr/Europe%20Day%20What%20is%20the%20EU.aspx).

2. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України : [текст] / І. І. Жовква, Г. М. Немиря, Г. М. Перепелиця, В. Р. Сіденко. – К. : Інститут Євро-Атлантичного співробітництва, 2007. – 86 с.

3. План дій «Україна – Європейський союз» . - 21.02.2005 р.

4. Г. Друзенко Європейська інтеграція України: оцінка в загальноєвропейському контексті // [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.parlament.org.ua/content/>.

Попов Дмитро Олександрович,
курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування ДДУВС

Науковий керівник –
доцент кафедри теорії та історії
держави і права, к.ю.н., доц.

Перепьолкін С.М.

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРОКУРАТУРА ЯК ОРГАН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Відкриття кордонів та скасування бар'єрів для вільного руху людей в межах Спільного ринку, а пізніше Шенгенського простору, поряд із позитивними змінами, призвели і до зростання транснаціональної злочинності всередині Європейського Союзу (далі – ЄС). Необхідність боротьби з цим негатив-

вним явищем спонукала держав – членів ЄС вдатися до спільних заходів у кримінально-правовій сфері, що обумовило формування і розвиток специфічної системи джерел права ЄС в галузі юстиції і правоохоронної діяльності, правова природа яких змінювалася одночасно із розвитком процесів європейської інтеграції та міжнародного співробітництва [1].

Ідея створення органів прокуратури, основним завданням яких було б попередження та протидія злочинів проти фінансових інтересів ЄС зародилася ще наприкінці 90-х років минулого століття. Першою спробою створити орган, який би координував діяльність національних органів прокуратури став Євроюст. Однак його створення розглядалося лише як перехідний етап до створення єдиної європейської прокуратури. Незважаючи на те, що переговори про створення Європейської прокуратури розпочалися ще на підготовчих етапах підписання Ніццького договору, можливість її створення була закріплена лише у Лісабонському договорі 2007 р. [2].

Відповідно до положень останнього передбачається, що заснування Європейської прокуратури на основі Євроюсту повинно відбутися шляхом розробки та прийняття Радою ЄС такого нормативно-правового акта, як регламент. Цей регламент має визначити статус Європейської прокуратури, умови здійснення нею функцій, а також правила, що регулюють допустимість доказів і порядок судової перевірки процесуальних актів, які вона прийматиме в ході здійснення своїх функцій (ст. 86 Договору про функціонування ЄС) [3, с. 79].

За своєю сутністю Європейська прокуратура має являти собою систему, що кардинально відрізняється від горизонтальної системи судового співробітництва у кримінальних справах. Традиційне судове співробітництво – це співробітництво між суверенними державами, які діють на основі принципу взаємності, через механізм надання правової допомоги, що вимагає згоди запитуваної держави. Натомість Європейська прокуратура має стати вертикальною системою примусу, якій підпорядковуватимуться національні органи розслідування та звинувачення. У цьому випадку традиційні процедури співробітництва мають бути замінені прямими діями Європейської прокуратури на території держав – членів ЄС, що, у перспективі, зумовить втрату актуальності таких процедур, як визнання європейських ордерів (на арешт та ін.) чи запитів про надання правової допомоги. Передбачається, що ордери Європейської прокуратури матимуть пряму дію в межах території ЄС, не залишаючи місця для їх невизнання чи невиконання будь-якою державою-членом, що є притаманним горизонтальній системі судового співробітництва.

Як зазначає В.І. Муравйов, цілями Європейської прокуратури є боротьба зі злочинами, що завдають шкоди фінансовим інтересам ЄС. Європейська прокуратура разом з Європолем має обов'язок розслідувати злочини проти фінансових інтересів Союзу, а також звинувачувати та притягати до суду безпосередніх виконавців злочину та їхніх спільників, як це визначено Регламентом ЄС. Вона виконує щодо таких злочинів функції обвинувачення в компетентних судах держав-членів [4, с. 225].

У ст. 86 Договору про функціонування ЄС зазначається: «Європейська Рада може одночасно чи згодом ухвалити рішення, щоб розширити повноваження європейської прокуратури на боротьбу зі злочинністю транскордонного характеру, та щодо безпосередніх виконавців тяжких злочинів, що впливають на більш ніж одну державу-члена, та їхніх спілників. В такому випадку Європейській Раді належить діяти одностайно після отримання згоди Європейського Парламенту та після консультацій з Комісією».

Водночас, як зазначає Л. Гриценко, Лісабонський договір не створює ані нового інституту – європейської прокуратури, ані запроваджує нової посади – прокурора ЄС. Він лише передбачає таку можливість, наділяючи відповідними повноваженнями Раду Союзу. Також окреслюється сфера можливих повноважень прокуратури ЄС, виводячи на перше місце боротьбу зі злочинами, які завдають шкоди фінансовим інтересам Союзу [5, с. 103].

Загалом, досліджуючи питання можливості створення європейської прокуратури, слід звернути увагу на основні проблемні аспекти.

По-перше, залишається невизначеною структура цього органу, тобто буде це колегіальний орган чи одноособовий (із виділенням окремої посади європейського прокурора, в підпорядкуванні якого перебуватимуть прокурори від країн-членів). Останній варіант може зазнати жорсткої критики в зв'язку з тим, що цей випадок можна буде розцінювати як посягання на суверенітет держав – членів ЄС.

По-друге, якщо навіть допустити, що оптимальним варіантом буде створення європейської прокуратури як колегіального органу, невизначеним залишаються питання статусу європейських прокурорів та коло їх повноважень.

На думку Л.М. Соколової, постає ще одне важливе питання – про можливі варіанти співвідношення повноважень європейського прокурора з повноваженнями національних прокурорів 28 держав – членів ЄС. Основним питанням стає необхідність їх гармонічного поєднання та уникнення спорів про компетенцію. Також слід буде визначитися стосовно того, чи зможуть ці європейські прокурори утримувати обидва «портфелі»: європейський та національний, чи, можливо, вони будуть несумісні між собою? [6, с. 25].

Як зазначає В.І. Ірінеєва, сьогодні малоімовірним видається досягнення компромісу стосовно створення Європейської прокуратури найближчим часом, оскільки значна кількість держав-членів вважають, що створення такого органу є недоцільним та підірве їхні системи кримінального правосуддя. Коаліційний уряд Великої Британії, який виступає проти створення Європейської прокуратури, заявив, що будь-яка угода про заснування такого органу повинна буде ратифікована шляхом проведення референдуму. Подібні заяви з боку держав-членів свідчать про відсутність політичної волі до створення Європейської прокуратури, що ще більше ускладнює процес її створення. Так, найбільш ймовірною видається перспектива створення Європейської прокуратури, діяльність якої буде обмежена територією лише окремих держав-членів. [2].

1. Стрельцова О.В. Еволюція джерел права ЄС в галузі юстиції та правоохоронної діяльності. Електронний ресурс. – Режим доступу : <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/23722/%CE>
2. Ірінеєва В.І. Ініціатива створення Європейської прокуратури: реалії та перспективи. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Nzizvru/2012_1/p10_32.html.
3. Консолідовані версії договору про Європейський Союз та договору про функціонування Європейського Союзу (2010/С 83/01) // Офіційний вісник Європейського Союзу. – 2008. – 355 с.
4. Європейське право: право Європейського союзу: підручник: у трьох кн. / за заг. ред. В.І. Муравйова. – К. : Ін Юре, 2015. - Книга третя: Право зовнішніх зносин Європейського союзу / В.І. Муравйов, М.М. Микієвич, І.Г. Білас та ін. – К. : Ін Юре, 2015. – 408 с.
5. Гриценко Л. Прокуратура Європейського Союзу. Нагальна потреба чи утопія? / Л. Гриценко // Вісник прокуратури. – 2013. – №2. – С. 102-107.
6. Соколова Л.М. Становление уголовно-процессуальных институтов в праве Европейского Союза : Дис. ... канд. юрид. наук. – М., 2008. – 185 с.

Страшко Ольга Владленівна
курсант факультету підготовки
фахівців для органів досудового
розслідування ДДУВС

Науковий керівник –
доцент кафедри українознавства
та іноземних мов,
к.філол. н., доц. **Гречухіна І.Д.**

БОРОТЬБА З ВІДМИВАННЯМ ГРОШЕЙ: АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПИ

Перш ніж розпочати вивчення обраної нами теми необхідно з'ясувати зміст поняття «відмивання грошей». Так, Інтерпол визначає відмивання грошей якбудь-яку дію або спробу дії, щоб приховати або замаскувати незаконно отримані доходи таким чином, щоб вони мали вигляд таких, що походять із законних джерел.

Незаконно отримані кошти відмиваються та переміщуються по всій земній кулі, використовуючи і зловживання підставних компаній, посередників та грошові передавачі. Таким чином, незаконні засоби залишаються прихованими і інтегрованими в юридичному бізнесі і в легальній економіці.

Масштаби відмивання грошей важко оцінити, вони мають глобальний характер. За оцінками експертів Управління Організації Об'єднаних Націй з наркотиків і злочинності (УНЗ ООН) кожен рік відмивається від 2 до 5% світового ВВП. Це складає від 715 мільярдів до 187 трильйонів євро щороку.

Відповідно до статистичної інформації Генеральної прокуратури України у 2015 році було зареєстровано 58 кримінальних правопорушень з відми-